

Komunikat prasowy

Luksemburg, 15 lutego 2023 r.

Światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu – osiągnięcia UE nie dorównały ambicjom

- *UE przeznaczyła łącznie 729 mln euro na pomoc dla państw rozwijających się najbardziej narażonych na skutki zmiany klimatu*
- *Finansowanie w ramach inicjatywy nie było wystarczająco ukierunkowane na potrzeby odbiorców znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji*

Światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu nie spełnił pokładanych w nim nadziei. Taki wniosek przedstawił Europejski Trybunał Obrachunkowy w opublikowanym dziś sprawozdaniu na temat inicjatywy, którą UE uruchomiła w 2007 r., aby pomóc krajom rozwijającym się w dostosowaniu do skutków zmiany klimatu. Kontrolerzy znaleźli niewiele dowodów, które mogłyby potwierdzić, że inicjatywa zwiększyła odporność objętych nią krajów na zmianę klimatu. Jeżeli chodzi o efektywność, zakończone działania pozwoliły co do zasady osiągnąć założone produkty, ale w niektórych przypadkach odbyło się to wysokim kosztem.

– Z naszych ustaleń wynika, że oddziaływanie inicjatywy dotyczącej światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu było mniejsze, niż oczekiwaliśmy – stwierdził Hannu Takkula, członek Trybunału odpowiedzialny za kontrolę. Dodał też, że nie odchodzono systematycznie o finansowania budowania zdolności na rzecz wsparcia bardziej konkretnych działań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, ukierunkowanych na bezpośrednią pomoc dla ludności. – Sądzymy, że Komisja Europejska powinna skoncentrować się na osobach najbardziej odczuwających skutki zmiany klimatu i wykorzystać wnioski ze zrealizowanej inicjatywy na potrzeby przyszłych działań w dziedzinie zmiany klimatu i inicjatyw pomocowych.

Światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu opierał się na dwóch filarach: z jednej strony chodziło o pomoc w prowadzeniu dialogu i dzieleniu się wiedzą, a z drugiej – o wsparcie techniczne i finansowe na rzecz działań mających na celu przystosowanie do skutków zmiany klimatu, łagodzenie tych skutków oraz ograniczanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi.

Kontrolerzy stwierdzili, że w ramach inicjatywy nie zmierzono, na ile poprawiła się sytuacja beneficjentów ani nie skoncentrowano się w wystarczającym stopniu na potrzebach osób najbardziej poszkodowanych. Wsparcie nie zawsze docierało do tych odbiorców narażonych na skutki zmiany klimatu, którzy powinni je uzyskać. Przykładowo niewiele działań obejmowało

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

projekty, które zaspokajałyby konkretnie potrzeby kobiet, a niektóre rozwiązania były finansowo nieosiągalne dla najuboższych gospodarstw domowych. Działania pilotażowe, które zostały pomyślnie zrealizowane, mogły zostać rozbudowane, co umożliwiłoby korzystanie z nich większej liczbie osób.

Przez cały okres trwania światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu nie pozyskano spodziewanego dodatkowego finansowania od państw UE i sektora prywatnego. Pomimo tej znacznej luki finansowej Komisja nie zmieniła swoich początkowych ambitnych celów. Ponadto w drugiej fazie inicjatywy (światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu + przypadający na lata 2014–2020) stosowane przez Komisję kryteria przydziału pieniędzy doprowadziły do proporcjonalnego zmniejszenia wsparcia przyznawanego krajom najbardziej narażonym na skutki zmiany klimatu.

Komisja nie przeanalizowała w wystarczającym stopniu, na ile racjonalne są zapisane w budżecie koszty większości działań zbadanych przez kontrolerów. Przykładem mogą tu być bardzo zróżnicowane koszty zarządzania działaniami, przy czym szczególnie wysokie okazały się te, które poniesiono w regionie Pacyfiku. Kontrolerzy stwierdzili, że można było uzyskać oszczędności, gdyby przeprowadzono bardziej szczegółową analizę kosztów.

Problem stanowiły też poziom wiedzy na temat inicjatywy i jej widoczność. Chociaż w ramach sojuszu udzielono wsparcia ponad 80 krajom, wiedza o nim nie była rozpowszechniona ani w krajach rozwijających się, ani w państwach członkowskich UE. Wynikało to częściowo z faktu, że finansowanych działań nie można było odróżnić od innych działań unijnych dotyczących zmiany klimatu realizowanych w krajach rozwijających się. Złożona organizacja inicjatywy, w szczególności powielanie instrumentów wsparcia i strumieni finansowania, również odcisnęła się na jej efektywności.

Informacje ogólne

Inicjatywa dotycząca światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu nie miała własnej linii budżetowej w systemie rachunkowości Komisji Europejskiej, lecz była finansowana ze środków Instrumentu Finansowania Współpracy i Europejskiego Funduszu Rozwoju. Łączne finansowanie przeznaczone na realizację inicjatywy wyniosło 728,8 mln euro. Kwota ta pochodziła z wkładów państw członkowskich UE, które przekazały 308,8 mln euro w pierwszej fazie (w latach 2007–2013) i 420 mln euro w drugiej fazie (w latach 2014–2020) – inicjatywę przemianowano wówczas na światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu +.

W 2020 r. Komisja postanowiła nie przedłużać inicjatywy o kolejną fazę. W latach 2021–2027 będzie ona finansować działania na rzecz łagodzenia skutków zmiany klimatu w krajach rozwijających się w ramach wsparcia tematycznego i geograficznego z Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej.

Sprawozdanie specjalne 04/2023 pt. „Światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu +. Osiągnięcia nie dorównały ambicjom” jest dostępne na [stronie internetowej Trybunału](#).

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału – e-mail: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti – e-mail: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel.: +(352) 691 553 547
- Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu – tel.: +(352) 621 552 224
- Vincent Bourgeois – e-mail: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – tel.: +(352) 691 551 502